

Skrivelse
Utbildningsnämnden

22 maj 2025

Liberalerna

Jan Jönsson m.fl. (L)

Skrivelse från Jan Jönsson (L) angående bristande stöd vid övergången från förskola till anpassad skolgång

Utifrån skolbesök vi genomfört har vi förstått att det förekommer brister i hur Stockholms stad hanterar övergången för barn med omfattande behov från förskola till anpassad grundskola. Till skillnad från flera andra kommuner erbjuder staden inte möjligheten för dessa barn att gå kvar ett extra år i förskolan för att utredas, ges rätt stöd och på ett bättre sätt förberedas inför skolstart. Istället placeras barn med svåra funktionsnedsättningar direkt i förskoleklass – ofta utan att skolan har fått tillräcklig information i förväg, vilket försvårar både planering och mottagande.

Ett konkret exempel kommer från en skola, där skolledningen larmat om att sju av femtio barn i en årskull haft så stora adaptiva svårigheter – exempelvis bristande språk, autism och i vissa fall avsaknad av talat språk – att de borde ha identifierats och fått särskilt stöd långt tidigare. I många av dessa fall har barnen inte gått i lokal förskola, vilket lett till att både BVC och skolan saknat förhandsinformation. Den bristande övergången gör att dessa barn riskerar att börja skolan i ett läge där deras behov varken är utredda eller tillgodosedda.

Vidare bygger Stockholms stads nuvarande princip på att barn inte ska gå ett extra år i förskolan, även om det skulle vara det mest lämpliga för barn med särskilda behov. Detta är en tydlig kontrast till hur andra kommuner agerar, där barn vars behov tydligt visar att de kommer att behöva gå i anpassad grundskola kan gå kvar i förskolan, få tillgång till särskilt verksamhetsstöd under utredning, och sedan övergå direkt till anpassad grundskola när rätt beslut fattats. I Stockholm tvingas dessa barn in i förskoleklass, trots att det inte finns anpassade alternativ inom ramen för förskoleklassen, vilket försätter dem i en pedagogiskt olämplig situation. Först efter året i förskoleklass går de vidare till anpassad grundskola.

Ytterligare en faktor som påverkar situationen negativt är att ekonomiska hänsyn i vissa fall verkar gå före barnens behov. Förskolor är ibland ovilliga att låta barn med särskilda behov gå kvar, eftersom det upplevs som kostsamt och minskar möjligheten att ta in andra barn.

Den förestående reformen med tioårig grundskola, som införs 2026, ger ett viktigt tillfälle att rätta till dessa brister. Redan inför höstterminen 2025 bör staden införa större flexibilitet i skolstarten för barn med omfattande behov, så att de inte tvingas börja förskoleklass innan de fått rätt stöd. Vi ser det som avgörande att staden tar dessa signaler på största allvar och skyndsamt vidtar åtgärder för att barn med särskilda behov ska få en trygg och rättvis skolstart.

Mot denna bakgrund önskar vi att utbildningsnämnden inhämtar svar från utbildningsförvaltningen på följande frågor:

1. Hur ser utbildningsförvaltningen på nuvarande praxis att inte tillåta ett extra år i förskolan för barn med särskilda behov, i jämförelse med hur andra kommuner agerar?
2. Vilka möjligheter finns att, redan inför höstterminen 2025, införa större flexibilitet i skolstarten för barn som väntar på utredning eller har behov av särskilt verksamhetsstöd?
3. Hur arbetar förvaltningen för att säkerställa att information från BVC och förskola följer med barnet vid övergången till förskoleklass – särskilt när barnet inte gått i förskola?
4. Vilket stöd får skolor som tar emot barn med omfattande behov utan tidigare dokumentation eller förberedelse?
5. Finns det planer på att införa anpassade förskoleklasser eller andra lösningar för barn som är på väg mot anpassad grundskola, men ännu inte fått sin placering?